

UMETNIČKI PLES

ISTORIJAT RAZVOJA PLESA

- U praistoriji - magijski i kulturni plesovi
- U starom veku – religijski svečanosti (povodi različiti): Persija-oklazme (ples sa oružjem); Egipat-plesne škole za sakralne plesove, almeje (igračice na svečanostima), gavazi (erotske plesačice)
- U ranom srednjem veku – hofijanje (veština govorenja, sviranje, pevanje, igre loptom, šah, dvorski plesovi)

Ćezare Negri

- **Renesansa – javlja se u Italiji oko 1350.god.**
- **XIV i XV vek kada se održavaju maskarade**
- **u XVI veku se počinju održavati takmičenja gradova**
- **1530.god. Ćezare Negri, prvi igrač i koreograf**

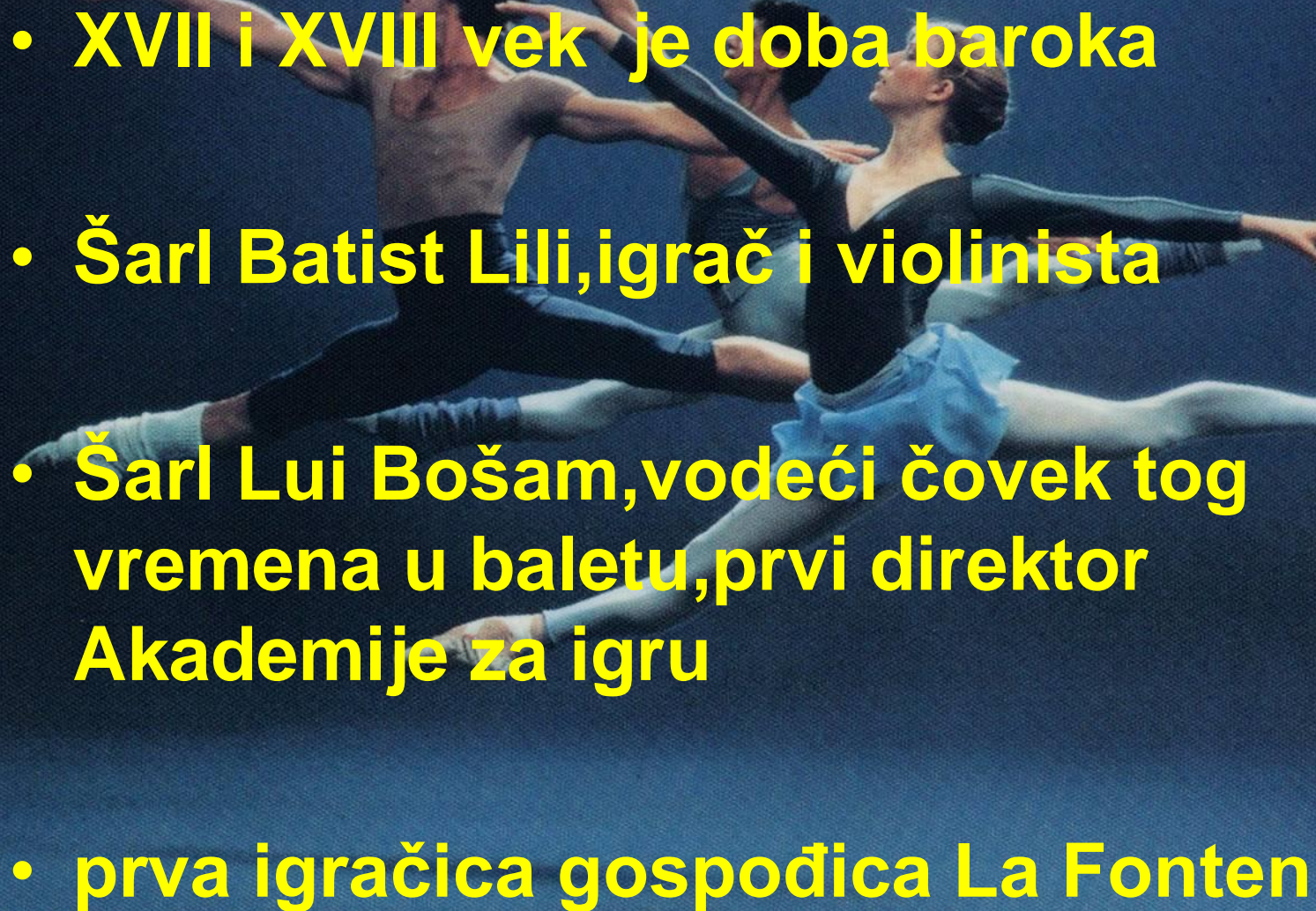
Razvoj umetničkog plesa u Francuskoj

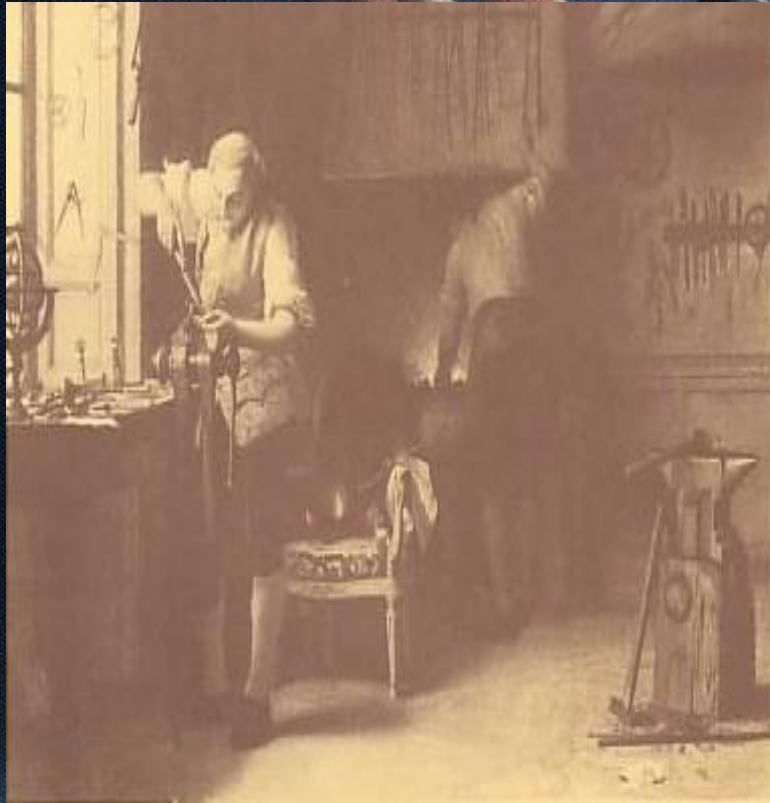

- Katarina Mediči, 1581.god., izvođenje prvog baleta- Veliki Kraljičin Balet

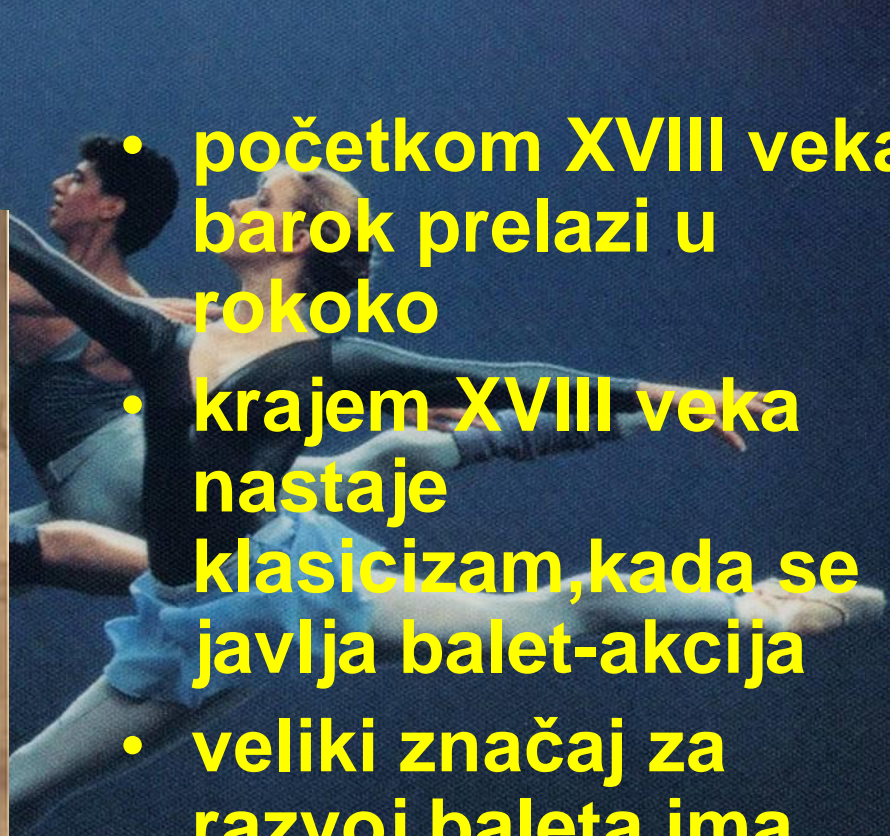
- u XVII veku Luj XIV, 1661.god. osnovao Operu Kraljevsku Muzičku Akademiju
- 1713.god. osnovana škola za igru pri Operi (danas škola pri Operi)

-
- A photograph of three ballet dancers in dynamic, expressive poses against a dark blue background. The dancers are captured in mid-air, with their arms and legs extended in various directions, creating a sense of movement and grace. The lighting highlights the contours of their bodies and costumes.
- XVII i XVIII vek je doba baroka
 - Šarl Batist Lili, igrač i violinista
 - Šarl Lui Bošam, vodeći čovek tog vremena u baletu, prvi direktor Akademije za igru
 - prva igračica gospođica La Fonten

Luj XVI

- početkom XVIII veka barok prelazi u rokoko
- krajem XVIII veka nastaje klasicizam, kada se javlja balet-akcija
- veliki značaj za razvoj baleta ima Žan Žorž Nover, glavni koreograf Kraljevske Akademije u Parizu

Beethoven

- **krajem XVIII veka balet postaje samostalna umetnost**

- **u klasicizmu i neoklasicizmu, doba Beotvena, oživljava antički duh**

Razvoj umetničkog plesa u Italiji

- pored baleta uporedo se razvijaju opera i drama
- krajem XVIII veka se osnivaju pozorišta
- najrazvijeniji centri su: Venecija, Torino i Milano

- **1776.god. otvorena opera "La Scala"**
- **1813.god. formirana škola baleta**

Balet u romantizmu

- **XIX vek, vek kapitalizma i imperijalizma, kada se razvijaju romantizam, realizam i impresionizam**
- **menjanje obeležja-prelaz iz faze razuma u fazu osećanja, strasti i mašte**

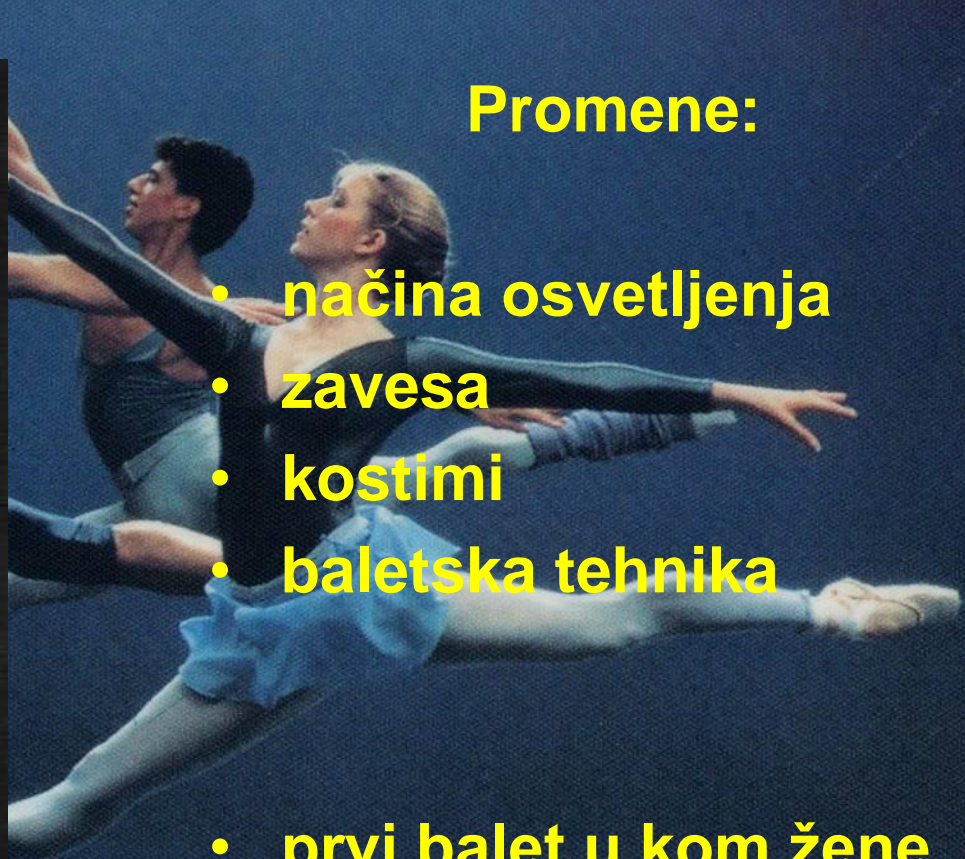

**"Silfida" (Nele Beredina,
Petras Skirmantas)**

Promene:

- **načina osvetljenja**
 - **zavesa**
 - **kostimi**
 - **baletska tehnika**
-
- **prvi balet u kom žene igraju na vrhovima prstiju je "Silfida", koju je izvela 1832.god. Marija Taljoni**

-
- A photograph of three ballet dancers in mid-air, performing a synchronized leap. The dancers are positioned in a diagonal line from the top-left to the bottom-right. The lead dancer in the foreground is a woman wearing a black leotard and a light blue tutu, with her right leg extended forward and her left leg bent. Behind her are two male dancers in black leotards, also in similar poses. The background is a solid, dark blue color. Overlaid on the image is a list of bullet points in yellow text.
- najpoznatiji baleti: "Silfida", "Žizela", "Kopelija" (zajedničko za sve je izvođenje u dva čina)
 - najznačajniji koreografi: Filip Taljoni, Žil Pero, Sen Leone
 - usled ekonomske krize dolazi do stagnacije i opadanja nivoa umetničkog a raste nivo zabavnog u baletu

Balet u Rusiji

U XVII veku prvi vladar velikog Ruskog carstva Petar Veliki vrši reforme:

- osniva Akademiju Nauka
- osniva pozorišta
- dovodi učitelje igre, stručnjake iz Evrope
- uvodi balske igre na dvorovima

Njegov rad nastavljaju njegove kćeri

- Jelisaveta-osniva baletsku školu, 1738.god.
- Katarina II-osniva Kraljevski Teatar

- nakon revolucije petrogradska i moskovska škola postaju vodeće

- 1825.god. otvara se Baljšoj Teatar

Baljšoj Teatar

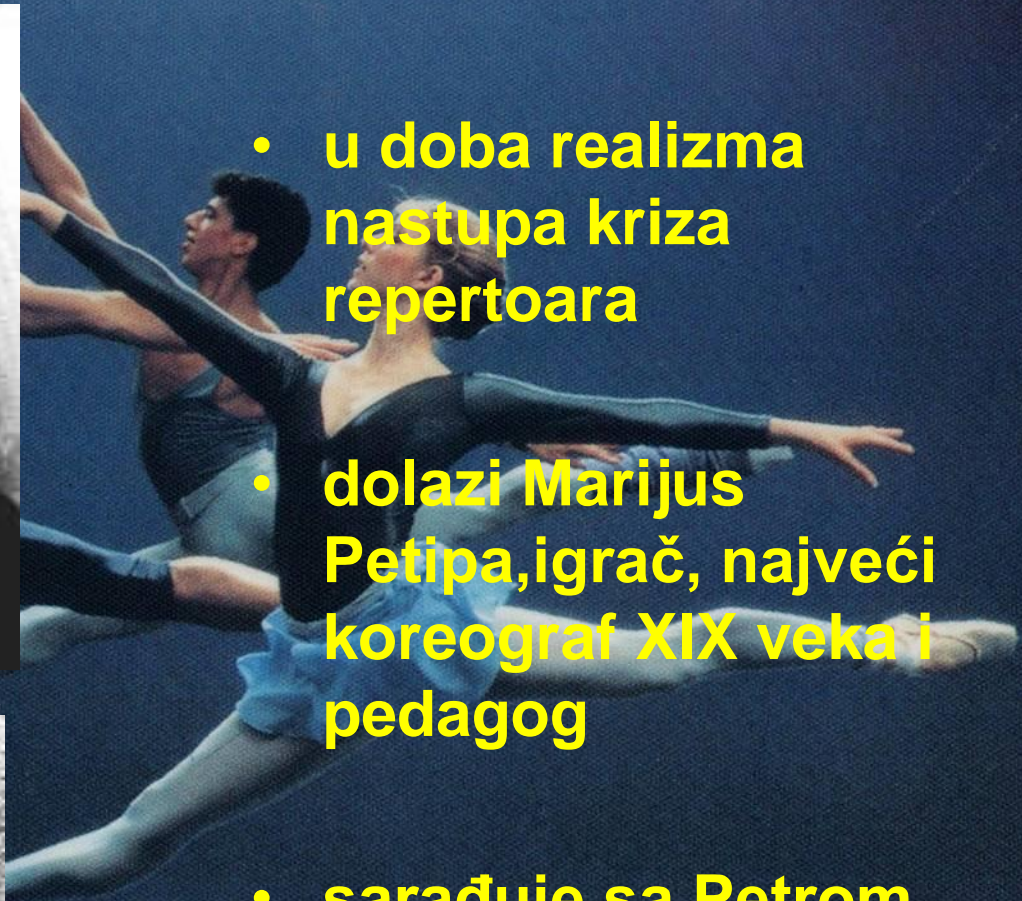

- u doba realizma nastupa kriza repertoara

- dolazi Marijus Petipa, igrač, najveći koreograf XIX veka i pedagog

- saraduje sa Petrom Iljičem Čajkovskim, i zajedno sa Ivanovim stvaraju sem "Uspavane lepotice" sledeće balete:

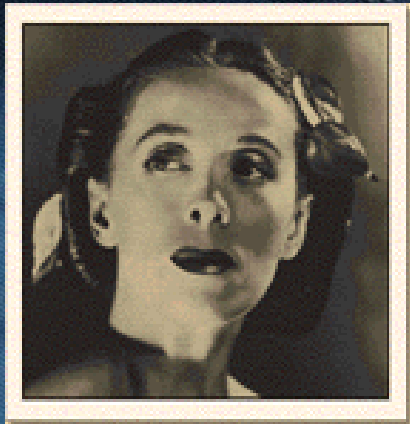
Labudovo Jezero

Krcko Oraščić

Balet u XX veku

- Sergej Djagiljev (1872-1929) – umetnički kritičar, vodeća ličnost baleta Sovjetskog Saveza
- 1915. i 1916.god. gostuje po Americi
- Otvaraju se pozorišta, Njujorški balet i dr., pored kojih su trupe: Marte Graham, Pola Tejlora, Hoze Limona i dr.

Rudolf Nurejev

- 1963.god. osnovan Međunarodni festival igre u Parizu
- 1967.god. u Francuskoj osnovano savremeno baletsko pozorište
- Poseban uspeh u Parizu ostvaruju: Rudolf Nurejev, Jekaterina Maksimova, Maja Pliseckaja, Moris Bežar i dr.

Carlotta Brianza i Paul Gerdt 1890.god. na premijeri "Uspavane lepotice"

- Najistaknutije mesto u svetskom baletu Rusija je izborila usled postojanja dveju akademija baleta
- Ruski balet karakteriše klasična, narodna tradicija
- Tradiciju održavaju pozorišta Baljšoj i Kirov
- Poznata dela: "Kraljica snegova"(1970.) i "Stvaranje sveta"(1971.)
- 1971.god. u Lenjingradu osnovano pozorište "Koreografske minijature"

Balet u Srbiji

- Počinje se razvijati tek početkom XX veka, i tek je 1920.god. u Beogradu osnovana Opera Narodnog pozorišta, da bi 1921.god. bila otvorena prva glumačko-baletska škola
- Balet u Novom Sadu počinje 1950.god., a u Prištini 1972.god.
- Najpoznatije ostvarenje je "Ohridska legenda" Stevana Hristića (1933., 1947.)

"Kopelija" (1924)

"Žizela" (1926)

- Nakon Oktobarske revolucije 1917.god. odbegli Rusi nalaze utočište u Srbiji, a među njima i Nina Kirsanova
- Istaknuti umetnici Srbije:
 - Jovanka Bjegović,
 - Mira Sanjina,
 - Lidija Pilipenko,
 - Ivanka Lukateli,
 - Dušan Trninić,
 - Radivoje Vučić,
 - Borivoje Mladenović i dr.

A photograph of three classical ballet dancers in a dynamic, expressive pose. The dancers are captured in mid-air or a powerful stance against a dark blue, textured background. The male dancer in the foreground is wearing a black leotard and has his arms extended horizontally. Behind him, another male dancer is visible, also in a similar pose. To the right, a female dancer in a black leotard and a light blue tutu is also in a dynamic pose, with her arms extended. The overall mood is one of grace and technical precision.

**ELEMENTI TEHNIKE
KLASIČNOG BALETA**

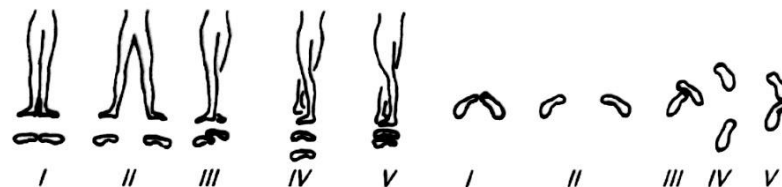
TEHNIKA UMETNIČKOG PLESA

ELEMETI TEHNIKE BALETA

1

Pozicije ruku (Sl. 1)

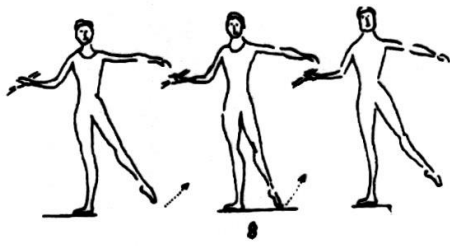
2

Pozicije nogu, "otvorene" i "slobodne" (Sl. 2)

3

Demi plie' (Sl. 3)

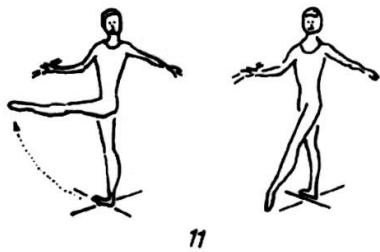
Battement tendu jete' pointe' (Sl. 8)

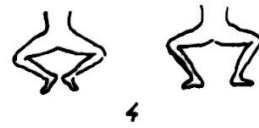
Battement frappe' (Sl. 9)

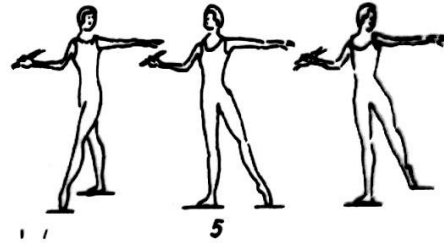
Battement fondu (Sl. 10)

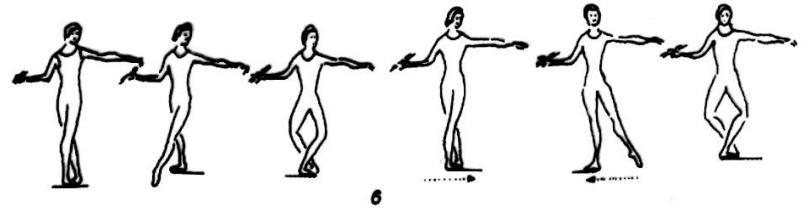
Grand battement jete' (Sl. 11)

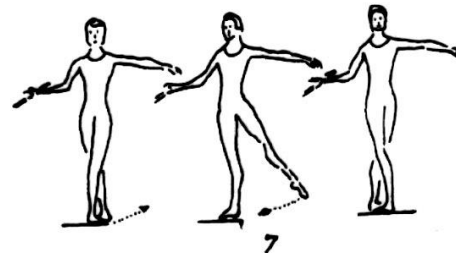
Plie' (Sl. 4)

Battement tendu simple (Sl. 5)

Battement tendu demi plie' (Sl.6)

Battement tendu jete' (Sl. 7)

www.youtube.com/watch?v=W_gxmn536-0-
Ohridska Legenda

www.youtube.com/watch?v=i18Q2RY1tzc-
Uspavana Lepotica

<https://www.youtube.com/watch?v=KpDXeQ7SC7s>-
Labudovo Jezero

<https://www.youtube.com/watch?v=IH6rc4hEjtU>-
Krcko Oraščić

<https://www.youtube.com/watch?v=GZcD3gV3Kms>-
Balet sa konjima